

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

22 ינואר 2015

תמ"ש 55777-07-14

בפני כב' הרשמת אורית אביגיל יהלומי

תובעים

1. ש.י.ש. (קטין)
  2. ש.מ.ש. (קטין)
  3. נ.ש. (קטין)
  4. ה.ר.ש. (קטין)
  5. א.ש. (קטין)
  6. ש.ש.
- התובעים 1-5 באמצעות אביהם התובעת מס 6
ע"י ב"כ עו"ד מרי סבג – שמש
עפ"י מינוי מטעם הלשכה לסיוע משפטי

נגד

ש.ש. 1.

נתבע

חקיקה שאוזכרה:

[תקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984: סע' 97](#)[חוק לתיקון דיני המשפחה \(מזונות\), תשי"ט-1959: סע' 3\(א\)](#)[חוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961: סע' 5\(ב\)](#)

מינוי-רציו:

* ניתן פס"ד בהעדר הגנה בגדרו ביטל ביהמ"ש את חיוב המזונות של האב עפ"י הסכם הגירושין, והאם חויבה להשתתף במזונות הקטינים – שעברו למשמורת האב – בסכום כולל של 2500 ₪ וזאת מדין צדקה ובהתאם ליכולתם הכלכלית של הצדדים עפ"י האמור בכתב התביעה.

* משפחה – מזונות ילדים – פסק-דין במעמד צד אחד

* משפחה – מזונות ילדים – חובת האם בתשלומם

* משפחה – מזונות ילדים – אב משמורן

* בתי-משפט – פסק-דין – בהיעדר הגנה

בקשה למתן פסק דין בהעדר הגנה. עסקינן בתביעה לביטול מזונות וקביעת מזונות, שהגישו חמישה קטינים, באמצעות אביהם כנגד האם. רקע: בהתאם לכתב התביעה, במסגרת הסכם הגירושין (שאושר וקיבל פס"ד בביד"ר) נקבע כי המשמורת על הקטינים תהא בידי האם, וכי האב ישלם למזונות 3 מילדיו הקטינים סכום חודשי של 4,000 ₪ וכן מחצית הוצאות רפואיות חריגות. לטענת האב, פחות מחודש לאחר חתימת ההסכם הודיעה לו האם שהיא אינה מעוניינת להמשיך ולגדל הילדים ודורשת כי הוא יגדל

הילדים. לטענתו, האם עזבה באופן חד צדדי את הדירה והילדים במשמורתו מסוף 2013 וכי האם רואה אותם כ- פעם בחודש. בתביעת המשמורת שהגיש האב, ניתן (היום) פסק דין בהעדר הגנה, הקובע כי המשמורת על הקטינים תועבר לידי האב.

רשמת ביהמ"ש לענייני משפחה קיבלה את התביעה, בהעדר הגנה, מהטעמים הבאים:

כידוע, בהעדר הגנה, זכאים התובעים ליטול פסק דין על פי התובענה המאומתת בתצהיר. יחד עם זאת, גם בבואו של ביהמ"ש ליתן פסק דין בהעדר הגנה, הוא אינו "חותמת גומי" ועליו להפעיל שיקול דעת בכל האמור בכתב התביעה.

במקרה דנן, מדובר בבני זוג יהודיים, ומשכך אין עילה בדין האישי לחייב את האם בדמי המזונות הבסיסיים של הקטינים, לגביהם יש חובה אבסולוטית לאב. עם זאת, לגבי הוצאות הקטינים מעבר לאותם צרכים הכרחיים – בהם חייבים שני ההורים מדין צדקה, בהתאם ליכולתם הכלכלית – יש עילה לתביעה. לפיכך, ובהעדר הגנה מצד הנתבעת, ביהמ"ש מקבל את התביעה ומורה על ביטול חיוב המזונות של האב מכוח הסכם הגירושין ומחייב את האם להשתתף במזונות הקטינים בסכום כולל של 2,500 ₪ לחודש, החל מיום הגשת התביעה. בנוסף, תישא הנתבעת במחצית הוצאות החינוך והבריאות החריגות של הקטינים.

פסק דין

1. לפני בקשה למתן פסק דין בהעדר הגנה.
2. עסקינן בתביעה לביטול מזונות וקביעת מזונות, שהגישו חמשת הקטינים, התובעים 1-5 באמצעות אביהם התובע מסי' 6 (להלן: "האב"), כנגד הנתבעת (להלן: "האם").
3. כתב התביעה הוגש ביום 29/7/2014 והומצא לנתבעת כדין ביום 30/10/2014 (צורף אישור מסירה ותצהיר מוסר).
4. הנתבעת לא הגישה כתב הגנה מטעמה עד ליום זה או בקשה להארכת מועד להגשת כתב הגנה.
5. כתב התביעה מאומת בתצהיר ודינו כדין ראיה שלא נסתרה על ידי הנתבעת.
6. בהעדר הגנה, זכאים התובעים ליטול פסק דין על פי התובענה המאומתת בתצהיר. **(תקנה 97 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, רע"א 5967/91 הופמן נ' הופמן, פ"ד מו (1) 784.**
7. יחד עם זאת, גם בבואו של בית המשפט ליתן פסק דין בהעדר הגנה, הוא אינו "חותמת גומי" ועליו להפעיל שיקול דעת בכל האמור בכתב התביעה.

ראה – ע"א 292/89 עינצ'י נ' הסוכנות היהודית, פ"ד מד (4) 4; ע"א 464/71 אמסלם נ' שטיינברג, פ"ד כו (1) 328; ע"א 416/86 אגבריה נ' אגבריה, פ"ד מב (2) 408.

8. **מכתב התביעה עולה כי: -**

- 8.1 הצדדים, יהודים אזרחי ישראל, נישאו זל"ז ביום ----, ומנישואיהם נולדו חמשת הקטינים.
- 8.2 הצדדים חתמו ביום 5/11/2013 על הסכם גירושין שקיבל תוקף של פסק דין אשר אושר ע"י בית הדין הרבני וקיבל תוקף של פסק דין ביום 19/11/2013 כאשר בסמוך לאחר חתימתו התגרשו הצדדים.
- במסגרת ההסכם נקבע כי המשמורת על הקטינים תהא בידי האם, וכי האב ישלם למזונות 3 מילדיו הקטינים סכום חודשי של 4,000 ₪ וכן מחצית הוצאות רפואיות חריגות.
- 8.3 לטענת האב, פחות מחודש לאחר חתימת ההסכם הודיעה לו האם שהיא אינה מעוניינת להמשיך ולגדל הילדים ודורשת כי הוא יגדל הילדים. האם עזבה באופן חד צדדי את דירת המגורים המושכרת בה גרה עם הילדים, ועברה להתגורר עם בת הזוג שלה. האב עבר לגור עם ילדיו ולאחר מכן עברו לדירה שכורה אחרת. בפועל, האב טוען כי הילדים במשמורתו מאז חודש 12/13 וכי האם רואה אותם בממוצע רק פעם בחודש.
- 8.4 בנסיבות אלה הגיש האב תביעת משמורת בקשר לקטינים השוהים במשמורתו בפועל, וכן תביעה לביטול חיובו בדמי מזונותיהם שנקבעו בהסכם הגירושין שקיבל תוקף של פסק דין, וחיוב האם בתשלום מזונות.
- 8.5 מצבו הכלכלי של האב – האב טוען שהינו בן 49, לא עובד מזה כארבע שנים, כי אם בעבודות מזדמנות בלבד. האב מקבל קצבת הבטחת הכנסה בסכום של 3,300 ₪ לחודש. לאב חובות בסך של 70,000 ₪ לעיריית בית שמש, 40,000 ₪ למועצה האזורית מטה יהודה. האב טוען כי כספים שקיבל בגין חלקו לאחר מכירת דירת המגורים המשותפת, בסכום של 170,000 ₪, שולמו לטובת החזר הלוואות שנאלץ לקחת לפני הגירושין וכי יש לו חובות נוספים של כ- 30,000 ₪ למוסדות שונים.

- 8.6 מצבה הכלכלי של האם – לטענת האב, האם בת 35, קיבלה 170,000 ₪ ממכירת הדירה, וכן קיים עבורה בידי עו"ד שטיפל במכירת הדירה סכום של 70,000 ₪ נוספים.
האם עבדה בעבר בבית מלון והרוויחה סכום חודשי של 3,500 ₪ וכיום עובדת בחנות בגדים ומרוויחה סכום של 4,500 ₪.
האם מתגוררת יחד עם בת זוגה ואין לה הוצאות שכ"ד.
- 8.7 צורכי הקטינים שפורטו : -
תובע מס' 1 הבן ש.י. – יליד --- – תלמיד כבן 17.5 המתגורר בבית – 1,700 ₪ לחודש
תובע מס' 2 הבן ש.מ. – יליד ----- – תלמיד כבן 16.5 המתגורר בבית – 1,700 ₪.
תובע מס' 3 – הבן נ. – יליד --- – תלמיד כבן 13.5 – שוהה בפנימיה – 1,200 ₪.
תובעת מס' 4 – הבת ה. – ילידת ---- – תלמידה כבת 10.5 – 1,700 ₪
תובעת מס' 5 – הבן א. – יליד ---- – תלמיד כבן 8 – שוהה בפנימיה – 1,200 ₪.
כן נטען כי לצדדים הוצאות מדור ואחזקת מדור בסכום של 4,040 ₪ (שכירות 2,800 ₪, מים ארנונה חשמל גז כבלים אינטרנט).
כן דרש האב לחייב האם בהוצאות החינוך של הקטינים, בהוצאות הרפואיות החריגות של הקטינים, והוצאות שונות.
- 8.8 לטענת התובעים האם יהודיה, והיא חייבת במזונות ילדיה מכוח דיני הצדקה, ומכוח הזכות לשוויון.
משכך, עותרים התובעים לבטל חיובי האב במזונותיהם, וכן לחייב את האם הנתבעת בהשתתפות במזונותיהם בסכום חודשי של 2,500 ₪ לחודש מיום הגשת התביעה, וכן לחייבה לשאת במחצית הוצאות החינוך וההוצאות הרפואיות החריגות שלהם.
9. יצוין כי בתביעת המשמורת, ניתן היום פסק דין בהעדר הגנה, הקובע כי המשמורת על הקטינים תועבר לידי האב.
10. סעיף 3(א) לחוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), התשי"ט - 1959 מורה :
- "אדם חייב במזונות הילדים הקטינים שלו והילדים הקטינים של בן זוגו לפי הוראות הדין החל עליו".
- על פי הדין האישי היהודי, חיוב במזונות ילדים עד גיל 6, שהינם מ"קטני קטינים", חל על האב באופן אבסולוטי. לעומת זאת, חיוב האב במזונותיהם ההכרחיים של ילדיו בגילאי 6 עד 15 מקורו בתקנות הרבנות הראשית משנת תש"ד (ראו : ע"א 1375/93 אבוטבול נ' אבוטבול, פ"ד נ(1) 215).

הלכה פסוקה היא, כי צרכיהם ההכרחיים של קטינים כוללים את הנחשב למינימום הכרחי: מזון, ביגוד והנעלה, מדור (שכר דירה והוצאות דיור שוטפות), חינוך בסיסי (לא כולל חוגים וכדו'), בריאות ותחבורה.

ההוצאות אשר מעבר לצרכים המינימאליים של קטינים (כגון חוגים, חופשות, שיעורים פרטיים, ביגוד וצרכי חינוך מעבר למינימום הנדרש וכיו"ב) נכללות במסגרת המזונות מדין צדקה.

בחובה מדין צדקה נושאים שני ההורים, כאשר החובה תלויה ביכולתו הכלכלית של כל צד, על פי המרכיבים שלעיל (ע"א 591/81 פורטוגז שלעיל).

בהוצאותיהם החריגות של הקטינים (כגון הוצאות רפואיות מיוחדות, הוצאות ריפוי שיניים, משקפיים, עדשות מגע וכו') נושאים ההורים במשותף - כל אחד במחצית הסכום, למעט בנסיבות שבהן אחד מההורים נטול הכנסות, שאז ייתכן ומלוא ההוצאות החריגות יוטלו על ההורה השני.

עולה מהאמור, שסיפוק המזונות לקטינים מעבר לצרכים ההכרחיים, נחשב לחיוב "מדין צדקה" וחל על שני ההורים על פי יכולתם הכלכלית. המטרה היא לספק לילדים רמת חיים נאותה אליה הורגלו ולגביהם, צריך ביהמ"ש לשקול בין יתר שיקוליו גם את השתכרותה של האם וגם את השתכרותו של האב (בע"מ 5750/03 אוחנה נ' אוחנה, [פורסם בבנו] 8/6/2005); לאור זאת, חשובה היא קביעת בית המשפט לעניין יכולותיהם הכלכליות של שני ההורים.

11. במקרה דנן, מדובר בבני זוג יהודיים, ומשכך אין עילה בדין האישי לחייב את האם בדמי המזונות הבסיסיים של הקטינים. יחד עם זאת, לגבי הוצאות הקטינים מעבר לאותם צרכים הכרחיים, יש עילה לתביעה.

12. לאור כל האמור לעיל, ובהעדר הגנה מצד הנתבעת, אני מקבלת את התביעה ומורה כלהלן: -

12.1 אני מורה על ביטול חיוב המזונות של האב – התובע מס' 6, מכוח הסכם הגירושין מיום 5/11/2013 אשר קיבל תוקף של פסק דין ביום 19/11/2013, החל מחודש דצמבר 2013.

12.2 אני מחייבת את הנתבעת להשתתף במזונות הקטינים בסכום של 2,500 ₪ לחודש,

החל מיום הגשת התביעה, בהתאם לפירוט הבא: -

התובע מס' 5 – 600 ₪.

התובע מס' 4 – 550 ₪.

התובע מס' 3 – 500 ₪.

התובע מס' 2 – 450 ₪.

התובע מס' 1 – 400 ₪.

דמי המזונות יוצמדו למדד המחירים לצרכן הנכון והידוע ליום זה ויתעדכן אחת לשלושה חודשים ללא תשלום הפרשים בין עדכון לעדכון.

12.3 החיוב הוא מיום הגשת התביעה דהיינו מיום 29/7/2014.

12.4 החיוב במזונות הקטינים הוא עד גיל 18 או עד סיום כיתה יב' (לפי המאוחר מבין השניים). בהגיע הקטין לאותו מועד, יופחתו מזונותיו ויעמדו על שליש מסכומם ערב אותו מועד וסכום זה ישולם עד לשחרורם של התובעים משירות החובה בצה"ל, ככל שישרתו שירות כזה.

12.5 בנוסף, תישא הנתבעת במחצית הוצאות הבריאות החריגות של הקטינים שאינן מכוסות על ידי קופת החולים ו/או הביטוח המשלים לרבות הוצאות ריפוי ויישור שיניים (לפי תעריפי רשת מרפאות השיניים העובדת במסגרת ו/או עם קופת החולים בה מבוטחים הקטינים), משקפיים/עדשות מגע, קלינאי תקשורת (בהתאם להמלצת גורם רפואי מטפל), טיפולים פסיכולוגיים.

12.6 כן תישא הנתבעת במחצית הוצאות החינוך של הקטינים, לרבות שכר לימוד (לרבות מעון, צהרון או מועדונית עד לסיום כיתה ג' של כל קטין), הוצאות ותשלומים לבית ספר ולוועד ההורים, דמי שכלול ואגרות לבית הספר, סל תרבות, ספרי לימוד, וטיולים במסגרות הלימוד.

12.7 כן תישא הנתבעת במחצית ההוצאות החריגות של הקטינים, לרבות שיעורי עזר ו/או אבחונים דידקטיים (על פי המלצה של מורה הקטין או יועצת המוסד החינוכי), עלות מחזור אחד של קייטנה בחודשי הקיץ עבור כל קטין, חוג אחד, ועלות חגיגת בת מצווה / בר מצווה.

12.8 הנתבעת תבצע התשלום בתוך 30 יום מיום שנתבקשה לעשות כן וכנגד קבלות. סכומים שלא יידרשו בכתב בתוך 90 יום ממועד הוצאתם, לא ניתן יהא לתבעם. ההוצאות החריגות הנ"ל ייחשבו כחלק מן החיוב במזונות וניתן יהא לגבותם כחוב מזונות.

- 12.9 התשלומים החודשיים יבוצעו החל מיום 1/2/2015 ובכל אחד לחודש בחודשים שלאחריו.
- 12.10 הסכום שהצטבר מיום הגשת התביעה ועד ליום מתן פסק הדין, ייפרע ב - 10 תשלומים שווים ורצופים שישולמו בכל 1 לחודש נוסף לדמי המזונות השוטפים לפי החלטה זו. ככל שהנתבעת לא תשלם תשלום אחד או יותר מתשלומים אלה ע"ח חוב מזונות העבר, יעמוד מלוא הסכום לפירעון מידי ולגביה בהוצאה לפועל.
- 12.11 קצבת הילדים מהמוסד לביטוח לאומי ו/או כל סכום אחר שיתקבל בגין הקטינים ישולם לידי האב בנוסף לדמי המזונות ויוקדשו לרווחתם.
- 12.12 סכום אשר לא ישולם במועדו ישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק החל מיום החיוב ועד לתשלום בפועל.
13. הנתבעת תישא בהוצאות שכר טרחת בא כוח התובעים לטובת הלשכה לסיוע משפטי בסכום כולל של 2,000 ₪. ככל שהסכום לא ישולם תוך 30 יום מהיום, תחולנה לגביו הוראות [סעיף 5\(ב\) לחוק פסיקת ריבית והצמדה](#), תשכ"א – 1961 ומועד מתן פסק דין זה יהווה המועד לפירעון הסכום לצורך הוראות הסעיף האמור.
14. המזכירות תשלח עותק מפסק הדין לצדדים ותסגור התיק.

ניתן היום, ב' שבט תשע"ה, 22 ינואר 2015, בהעדר הצדדים.

אורית אביגיל יהלומי 54678313
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, תיקיה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)